

РЕЗОЛЮЦІЯ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної
ендокринології» (Чотирнадцяті Данилевські читання)

2–3 березня 2015 року, м. Харків)

Заслухавши та обговоривши доповіді, представлені за програмою, учасники конференції підтверджують, що обраний ДУ «ІПЕП ім. В. Я. Данилевського НАМН України» формат Данилевських читань, який передбачає щорічне сумісне обговорення загальних проблем ендокринології науковцями і фахівцями практичної медицини, виправдовує себе. Форми такого рівня збагачують обидві сторони новими фактами, ідеями та перспективами.

Темою цього річної програмної лекції обрано актуальну проблему «Деякі гормональні механізми прискороного старіння при гіпопінеалізмі», представлену д.б.н. Л. О. Бондаренко, яка має багаторічний досвід дослідження ролі пінеальної залози в нейроендокринній системі і наслідків її функціональної недостатності для різних систем організму.

Заслуговують на увагу представлені за програмою конференції у доповідях експериментаторів новітні здобутки з проблеми пов'язаності порушень внутрішньоутробного розвитку плодів, індукованих дією емоційного стресу та інших негативних чинників навколишнього середовища на вагітну, з розвитком у нащадків в дорослому віці цілої низки хронічних захворювань, у тому числі метаболічного синдрому з ожирінням, обумовленим лептинорезистентністю, аутоімунними тиропатіями, порушеннями в гіпо-

таламо-гіпофізарно-наднирковій системі та змінами нейро-психічного статусу.

Представлені результати експериментальних досліджень поглиблюють уявлення щодо чинників і механізмів формування дисфункції панкреатичних бета-клітин, зокрема, в умовах пренатальної гіперглікемії, спонтанної гіпертензії та гіпопінеалізму. На експериментальних моделях ЦД 2 типу доведено потенціуючий вплив гіпоестрогенії на розвиток порушень окисно-відновлювального гомеостазу в мітохондріях кардіоміоцитів, а також посилення ішемічно-реперфузійних ушкоджень головного мозку за абсолютної інсулінової недостатності.

Представлена серія робіт, які присвячені експериментальним дослідженням фармакологічної корекції різних ендокринопатій, зокрема, цукрового діабету, метаболічного синдрому та гіпоестрогенії за допомогою синтезованих та природних сполук. Заслуговує на увагу робота щодо визначення гальмуючого впливу оригінальних речовин із класу азолоазинів на інтенсивність апоптотичних процесів у печінці тварин із діабетом. Одним із перспективних напрямків у розробці антидіабетичних сполук можна вважати дослідження фармакологічних властивостей нових активаторів рецептора GPR 119. Практичну значимість представляють результати, які обґрунтовують перспективність застосування фітоестроге-

нів хмелю для профілактики та лікування серцево-судинних захворювань у жінок у постменопаузальний період.

У доповідях клініцистів розглянуто модифікуючий вплив коморбідності на перебіг кожної з асоційованих патологій та ефективність існуючих терапевтичних підходів. Значної уваги приділено чинникам кардіоваскулярного ризику, перш за все, на тлі ЦД 2 типу, як у хворих із ожирінням, так і за нормальної маси тіла. Представлено етіологічну структуру провокуючих чинників формування ЦД 1 типу, а також спектр захворювань дітей та підлітків, у розвитку яких встановлена негативна роль ожиріння. У матеріалах, присвячених діабетичним ускладненням, оцінено ступінь ураження мієліну на тлі прогресування діабетичної полінейропатії і запропоновано використання показника периферичного мієлінового білка 22 як маркера прогресування процесів демієлінізації нервових закінчень. Доведено, що використання в комплексній терапії діабетичної нефропатії блокаторів ренін-ангіотензин-альдостеронової системи та сулодексиду сприяє зниженню активності маркерів запалення та фіброзу, зменшує втрату білка з сечею.

Визначено прогностичні імуногенетичні показники, за допомогою яких можливо оцінити схильність дитини до дифузного нетоксичного зобу і необхідно своєчасно проводити профілактичні заходи.

Запропоновано методичні підходи до експериментального дослідження репродуктивної функції самців, а також алгоритм інтегрального підходу при дослідженні специфічної активності сполук, призначених для корекції порушень в репродуктивній системі.

Доведено, що введення кастрованим щурам суспензії клітин інтерстицію сім'яників і хоріонічного гонадотропіну повноцінно відновлює їх статеву систему.

У межах сателітного симпозіуму «Нові технології у створенні лікарських засобів» представлено серію робіт, які присвячені сучасним методам пошуку потенційних анти-

діабетичних лікарських засобів із застосуванням як комп'ютерних технологій молекулярного докінгу, так і високопродуктивного мішень-орієнтованого фармакологічного скринінгу *in vitro* з оптимізацією властивостей. Використання методів комп'ютерного моделювання та віртуального скринінгу з кількісною оцінкою енергії взаємодії молекула-мішень дозволяє передбачити активність сполуки до стадії синтезу, а застосування молекулярних високоефективних методів скринінгу великих бібліотек хімічних сполук на ранній доклінічній фазі досліджень допомагає виявити з високою ймовірністю нові ефективні кандидати у лікарські засоби з передбаченою активністю та механізмом дії.

Конференція постановляє:

1. Визнати доцільним продовжити включення до програми наступних Данилевських читань програмної лекції з актуальної проблеми ендокринології.

2. Вважати обґрунтованим включення до переліку пріоритетних напрямків наукових досліджень наступні:

— розкриття механізмів впливу порушень ембріонального періоду на формування у віддаленому періоді ендокринної патології;

— оптимізація терапевтичних технологій, спрямованих на підвищення ефективності моніторингу хворих із різними ендокринопатіями;

— удосконалення підходів до профілактики та корекція чинників кардіоваскулярного ризику, в т.ч. на тлі коморбідної патології, для чого є потреба у поглибленні координації наукових досліджень між науковими колективами в межах НАМН та МОЗ України;

— розвиток в Україні технологічної бази для проведення на світовому рівні молекулярного докінгу і мішень-орієнтованого фармакологічного скринінгу потенційних антидіабетичних лікарських засобів із застосуванням комп'ютерних технологій та методів високоефективного високошвидкісного скринінгу.